

“Brīnišķīgā jaunā Latvija” jeb partiju priekšvēlēšanu solījumi

Uz pārstāvniecību nākamajā Saeimā pretendējošās apvienības savās priekšvēlēšanu programmās pielieto atšķirīgu metodiku tautsaimniecības attīstības un nodokļu segmentā, proti, daļa runā par principiem, citas min konkrētas likmes, bet vēl citas ar konkrētību neaizraujas...

Māris Ķirsons

Visus Latvijā – gan vienkāršo darbu darītājus, gan uzņēmējus – ietekmēs politiķu lēmumi attiecībā uz tādiem svarīgiem jautājumiem kā nodokļu politika un uzņēmējdarbības vide. Interesanti, ka politisko spēku, kuri pretendē uz iekļūšanu nākamajā Saeimā, Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā publicētajās programmās par šiem svarīgajiem aspektiem skaidras atbildes no visiem sarakstiem nav iespējams iegūt.

Vairākas pasaules

«Ir politiskie spēki, kuri savās programmās raksta konkrēti, un ir citi, kuri nekādus skaitļus nenorāda, bet tikai nosauc principu, ar kuru katrs var saprast visu, ko vēlas, un vienlaikus tādējādi izvairās no «lamatām», kurās varētu iekrist pēc nākamajām vēlēšanām, jo vēlētajiem vai konkurentu partiju pārstāvjiem varētu «paaugstināties» par to, kā tad veicies ar solīto izpildi,» izlasot visu 15. Saeimas vēlēšanām pieteikto 14 politisko spēku programmas, secina nodokļu eksperts Ainis Dābols. Viņš atzīst, ka lietpratējiem ir pagrūti izlobīt ne tikai iespējamās nodokļu izmaiņu aprises, bet arī to, kur tiks ņemta nauda valsts makā, ja tiek piedāvāts samazināt patēriņa nodokļu likmes, vienlaikus palielinot finansējumu vairākām svarīgām jomām, piemēram, demogrāfijas un veselības aprūpes sasāpējušo problēmu risināšanai. «Tā vien šķiet, ka politisko spēku programmas vairāk atgādina labo nodomu protokolu, kas pretendē uz «piena upēm ķīseļa krastos» un «kā var nesolīt», nevis

reālus pasākumus, ko un kā darīt valsts maka papildināšanai, vienlaikus nodrošinot vairāk naudas makā katram cilvēkam Latvijā,» norāda A. Dābols. Viņaprāt, politisko spēku CVK mājaslapā atrodamajās programmās var vērtēt arī no tādām pozīcijām: partijas, kuras domā, ka būs pie varas, un tās, kuras īsti necer nokļūt varas dalītāju pulciņā. «Tās politiķu apvienības, kuras cer nokļūt nākamās valdības veidotāju kompānijā, ar konkrētiem nodokļu likmju solījumiem neaizraujas, savukārt tās, kurām jau iekļūšana nākamajā Saeimā būtu uzskatāma par izcilu sasniegumu, sola krietni vairāk, jo lielākoties, ja tās tur iekļūs, visticamāk, sēdēs opozīcijā, un līdz ar to solījumu izpilde tik un tā būs problemātiska, lai neteiktu – neiespējama,» tā A. Dābols. Viņš uzskata, ka ir politiķu vēlmes attiecība uz nodokļu likmju samazināšanu un atvieglojumu palielināšanu neatbildīs valsts maka iespējam, tas segt, ja vien kādām jomām netiek būtiski samazināts valsts budžeta finansējums.

Bagātnieku nodokļa rēgs

«Samazinātas PVN likmes elektroenerģijai, ūdensapgādei, medikamentiem vairs nav nekas pārsteidzošs, tomēr ir tādi jauninājumi, kuri iepriekšējo Saeimas vēlēšanu laikā līdz šim nav pieredzēti, proti tiek piedāvāts ieviest bagātības nodokli valsts ierēdņiem un deputātiem, kuru ienākumi gadā pārsniedz 50 000 eiro - jeb 4166 eiro bruto mēnesī, tādējādi tas būtu jāmaksā visiem, kuri ir politiskie vadītāji, kā arī iestāžu priekšnieki,» skaidro A. Dābols. Viņš norāda, ka šīs idejas piedāvātāji gan nav norādījuši kāda varētu būt šī bagātības nodokļa likme un kā tā tiktu piemērota. «Vēl interesantāks piedāvājums ir bagātības nodokli piemērot iedzīvotājiem, kuru kopējā vērtība pārsniedz vienu miljonu eiro, jo nav zināma nedz piedāvātā likme, nedz šī nodokļa parēķina formula un nav skaidrs, kas ir kopējā vērtība, kurš un pēc kāda algoritma to rēķina,» stāta A. Dābols. Viņš norāda, ka līdzīgs stāsts ir arī ar piedāvāto luksusa un neizmantotā īpašuma nodokli. «Vēlme pārdalīt citu nopelnīto naudu ar papildus nodokļiem diez vai veicinās ļoti turīgu cilvēku vēlmi par savu mītnes zemi izvēlēties Latviju, jo par šādu cilvēku piesaisti cīnās ne tikai Eiropā, bet arī Āzijā un Amerikā,» tā šo ideju komentē A. Dābols. Viņš norāda uz vēl vienu interesantu piedāvājumu, kad administratīvā soda apmēru sasaistīt ar pārkāpēja mantisko stāvokli. «Ideja par taisnīgāku sodu varētu būt pat ļoti vilinoša, tikai jautājums par

to mantiskos stāvokli uzņēmējam un tā vērtējumu,» vēlmi no turīgākiem cilvēkiem iegūt lielāku atdevi valsts makā analizē A. Dābols.

Nekustamā īpašuma nodokļa sāga

Tā kā daudzu pretendentu uz iekļūšanu Latvijas politiskajā Olimpā programmās tiek piedāvāts atcelt nekustamā īpašuma nodokli mājstāvēniecībām par to vienīgo mājokli, tad A. Dābols pieļauj, ka šī iecere arī varētu kaut kādā formā materializēties, vienlaikus tā būtu krasā pretrunā ar jau minēto ideju par bagātnieku aplikšanu ar speciālu nodokli. «Nekustamā īpašuma nodokļa atcelšana vienīgajam mājoklim radīs nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu robu vairāku desmitu miljonu eiro apmērā un lai to kompensētu būs jāmeklē vai nu citi ienākumi, piemēram, palielinās nekustamā īpašuma nodoklis par malkas šķūni, garāžu vai siltumnīcu vai arī vasarnīcu,» prognozē A. Dābols. Viņš arī iesaka lasīt politisko solītāju programmās rakstīto uzmanīgi, jo tiek piedāvāts atcelt nekustamā īpašuma nodokli mājstāvēniecībām par to vienīgo mājokli, bet nav paskaidrots, kas ar to domāts un katrs to var saprast citādāk.

Jaunieši bez nodokļiem vai bez IIN

Nodokļu eksperts vērš uzmanību, ka tāpat kā iepriekšējās arī šajās vēlēšanās dažu startējošo politisko partiju programmās tiek piedāvāts atbrīvo jauniešu no nodokļiem. «Ir piedāvājums atcelsim nodokļus jauniešu algām pirmajā darba gadā, taču nav teikts vai šis priekšlikums attiecas uz visu pilnu pirmo darba gadu vai arī tas attiecas uz skolēnu — studentu — brīvlaika darba algu, turklāt vēl ir jautājums par šāda priekšlikuma ietekmi uz darba tirgu, jo teorētiski vairumam darba devēju būtu jābūt ekonomiski izdevīgi pieņemt darbā jaunieši uz gadu pēc tam viņam vietā pieņemt jau citu jauniešu,» analizē A. Dābols. Viņaprāt tikpat interesants priekšlikums ir atbrīvot jauniešus no IIN līdz 25 gadu vecumam. «Iespējams, tā ir esma ne tikai jauniešiem, bet arī darba devējiem,» uz jautājumu par jauniešu algu bez nodokļiem, atbild A. Dābols. Viņš pieļauj, ka šī ideja uz Latviju atceļojusi no valstīm, kurās ir augsts bezdarba līmenis.

Grib pazemināt kapitāla pieauguma nodokli

Lai arī kapitāla pieauguma nodokļa likme 25.5% ir pielīdzināta iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmei, tomēr vairāku partiju programmās ir pausta vēlme to samazināt. «Tas, ka pašlaik opozīcijā esošas partijas piedāvā samazināt kapitāla pieauguma nodokli līdz 15% un pat 10% ir pat loģiski, taču, ja to samazināt līdz 17% piedāvā pie varas esoša partija, tas jau šķiet pavisam nopietni, kaut arī no tās vismaz oficiāli šāds priekšlikums 2027. gada valsts budžeta kontekstā nav izskanējis,» secina A. Dābols. Viņš pieļauj, ka tie politiskie spēki, kuri veidos nākamo valdību varētu arī «netīšām» aizmirst par savās programmās ierakstīto, kā savulaik viens politiskais spēks, kurš vēlējās iegūt varu un apsoltja 15% lielu iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi, bet iegūstot kāroto par solīto «piemirsa», citiem vārdiem sakot — nespēja izpildīt, jo tas prasītu simtiem miljonu eiro iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu izņemšanu no valsts — pašvaldību kases. Vienlaikus ir politiskie spēki, kuri piedāvā daļu UIN un PVN novirzīt uzņēmuma darbības vietas pašvaldībai, radot pašvaldībām tiešu ieinteresētību investīciju un uzņēmējdarbības piesaistē. «Idejas par to, ka daudzviet cilvēki nevēlas, lai pie viņiem būtu «virtuve» — rūpnīca, bet vēlas lai būtu «guļamistaba», taču tā bez virtuvē radītajām vērtībām nespēj pastāvēt ir piedāvājums IIN pašvaldību daļas pārdali starp dzīvesvietas un darba vietas pašvaldībām, taču vismaz līdz šim šīs idejas nav materializējušas, kā būs šoreiz rādīs laiks,» tā A. Dābols. Viņš kā interesantu min arī ideju par zemākām nodokļu likmēm Latgalē. «Eiropā ir vietas, kur konkrētās teritorijās ir zemākas nodokļu likmes, taču tās lielākoties ir specifiskas vietas,» tā A. Dābols. Viņu arī pārstēdzis priekšlikums par 10 % cukura nodokļa ieviešanu saldinātiem dzērieniem. «Vēl jau pilnam komplektam vajadzētu 10% nodokli par sāli, un garšvielām,» ironizē A. Dābols.

Migla tautsaimniecībai

A. Dābols uzskata, ka partiju piedāvājums — redzējums – attiecībā uz tautsaimniecību ir ļoti provizorisks. «Ko gan var solīt pašreizējos pārkārtošanas laikos, kad īsti neviens nespēj pateikt cik maksās degviela, siltums un elektrība, cik maksās pārtika un vai iedzīvotāju vairums Latvijā spēs šos maksājums veikt, un neviens nevar pateikt kad šī globālās neskaidrības migla izklīdīs,» uz jautājumu par to, kāpēc tautsaimniecības izaugsmes solījumi nav piepildīti ar lielu konkrētību,

atbild A. Dābols. Viņaprāt, nezināmo ir tik daudz, ka būtībā pašlaik nemaz nav iespējams izspēlēt visus iespējamās attīstības scenāriju, kuri var attīstīties ģeopolitiskās, enerģētiskās un inflācijas krīzes mijiedarbības rezultātā. «Pasaule mainās un šodien vairs nāv tā kā bija vakar un Saeimas krēsls sēdošajiem ir un būs jāspēj ātri un atbilstoši reaģēt uz situāciju. Tā nav utopija, tā jau ir realitāte, tieši, tāpēc ir nepieciešami profesionāli, zinoši cilvēki, kuri sēžot Saeimā nebaidīsies pieņemt sarežģītus, varbūt pat neordinārus lēmumus,» tā A. Dābols.

Nodokļu eksperts Ainis Dābols: *«Tās politiku apvienības, kuras cer nokļūt nākamās valdības veidotāju kompānijā, ar konkrētiem nodokļu likmju solījumiem neaizraujas, savukārt tās, kurām jau iekļūšana nākamajā Saeimā būtu uzskatāma par izcilu sasniegumu, sola krietni vairāk, jo lielākoties, ja tās tur iekļūs, visticamāk, sēdēs opozīcijā.»*

SOLĪJUMU INFOBLOKS:

Suverēnā vara/apvienība Jaunlatvieši

- atcelt 20 gadu darba stāža prasību pensijas izmaksai;
- neatbalstīt pensijas vecuma celšanu;
- atļaut izņemt pensijas 2.līmeni;
- kompensēt mazāko algu saņēmējiem neizmantotos atvieglojumus par apgādājamajiem;
- nodrošināt reālu kapitāla un kredītu pieejamību vietējiem uzņēmumiem, pārveidojot ALTUM par pilnvērtīgu nacionālo banku ar paplašinātām finansēšanas funkcijām;
- attīstīt pilna cikla ražošanu, ierobežojot Latvijas izejvielu eksportu;
- veicināt kooperatīvu izveidi Latvijā ražotās produkcijas realizācijai;
- palielināt Latvijā ražotās produkcijas īpatsvaru publiskajos iepirkumos;
- aizstāvēt Latvijas zvejnieku intereses, panākot nepamatotu zvejas ierobežojumu pārskatīšanu Baltijas jūrā; atbalstīt vietējo zivju pārstrādi, akvakultūru un ģimenes uzņēmumus, kas rada pievienoto vērtību;

- izveidot Valsts Sociālās drošības fondu, kura kapitālu veidos valstij piederošo uzņēmumu dividendes;
 - nepieļaut valsts stratēģisko uzņēmumu daļēju vai pilnu privatizāciju;
 - nodrošināt atbalstu uzņēmumiem, kas investē jaunu tehnoloģisko produktu izstrādē un ražošanā;
 - visiem pašnodarbinātajiem ieviest patentmaksu 10% apmērā;
 - samazināt PVN pārtikai, sabiedriskai ēdināšanai un viesmīlībai līdz 5%;
 - atbrīvot jauniešus no IIN līdz 25 gadu vecumam;
 - atteikties no “Zaļā kursa” noteikumiem, kas apgrūtinā iedzīvotāju un uzņēmēju dzīvi;
 - sadarbībā ar pašvaldībām ieviest reģionālās biznesa oāzes ar pazeminātu darba spēka nodokli konkrētām uzņēmējdarbības jomām;
 - neatbalstīt atkritumu dedzināšanas rūpnīcu būvniecību dzīvojamo māju tuvumā, pilnībā aizliegt atkritumu importu;
 - nesamazināt prasības koku ciršanai, apturēt nekontrolētu mežu izciršanu;
 - izveidot uzņēmējiem, ražošanai un inovācijām labvēlīgu nodokļu sistēmu;
 - ieviest vismaz 5 gadu moratoriju nodokļu paaugstināšanai un jaunu nodokļu ieviešanai;
 - atcelt nekustamā īpašuma nodokli visiem mājokļiem;
 - samazināt PVN daudzdzīvokļu namu apsaimniekošanai līdz 12%;
 - sadalīt IIN starp pamata darbavietu un dzīvesvietu, atjaunot pašvaldībām IIN proporciju 95% apmērā, lemt par UIN pārdali par labu pašvaldībām;
 - atcelt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli, ieviešot principu “kad brauc, tad maksā”;
- samazināt sertifikāta A1 apgrozījuma kritēriju no 25% uz 10%, lai Latvijas uzņēmumi varētu konkurēt ar kaimiņvalstīm, papildinot valsts budžetu ar darba ņēmēju sociālajām iemaksām;
- samazināt PVN līdz 5% lopbarībai un barības piedevām;

- samazināt PVN elektrībai, ūdensapgādes pakalpojumiem un visa veida kurināmajam līdz 5%;
- pārskatīt degvielas cenas veidošanas struktūru; piemērot nodokļus tikai līdz zemākai fiksētai bāzes cenai;
- likvidēt praksi, kurā valsts uzņēmumu dividendes tiek izmantotas kā slēpts un netaisnīgs nodokļu slogs sabiedrībai; nodrošināt to, ka regulators primāri aizsargā lietotāju intereses;

Mēs mainām noteikumus

- Nulles budžets — katra budžeta pozīcija valsts iestādēm būs jāpamato no jauna.
- Bezdeficīta budžets — jāsasniedz viena Saeimas sasaukuma laikā.
- Deregulācija — ar katru jaunu likumu atcelsim vismaz divus esošos.
- reorganizēsim vai likvidēsim ministrijas un padotības iestādes, kas dublē funkcijas. Ministrijas ārpakalpojumā vairs nepirks politikas izstrādi un pašreklāmu.
- likvidēsim MI laikmeta iespējām neatbilstošus, ar valsts IT arhitektūru nesavietojamus iepirkumus un lielo piegādātāju monopolu.
- Griesti zaļajai birokrātijai — ietekmes uz vidi novērtējuma maksimālos termiņus samazināsim līdz 9 mēnešiem.
- Rīgas dome — samazināsim deputātu skaitu uz pusi.
- fiksēts 10% mikrouzņēmuma nodoklis apgrozījumam līdz 50 000 eiro gadā,
 - atcelsim NĪN vienīgajam mājoklim.
- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis — visiem viena likme, pārtraucot sodīt darba ražīgumu un algas pieaugumu.
- palielināsim IIN atvieglojumu par katru apgādībā esošu bērnu līdz 500 eiro mēnesī. PVN likme pirmā mājokļa iegādei jaunos projektos — 0%.
- Pensiju 2. līmenis — priekšlaicīgas izmaksas gadījumā valsts nedrīkst regulēt iedzīvotāju uzkrājumu izlietojumu.
 - apturēsim pierobežas iztukšošanos un stiprināsim valsts drošību, Latgalē un Alūksnes novadā ieviešot īpašu ekonomisko režīmu.

Panāksim saskaņojumu ar Eiropas Komisiju par PVN likmes samazināšanu šajā zonā līdz 10% un piešķirsim UIN atlaides uz 5 līdz 10 gadiem uzņēmumiem, kas investē un rada darbavietas pierobežā.

— veicināsim uzņēmējdarbību reģionos, 20% no uzņēmuma nomaksātā UIN novirzot pašvaldībai, kurā uzņēmums veic saimniecisko darbību.

— ES Zaļā kursa prasības nedrīkst vājināt Latvijas drošību, ekonomikas konkurētspēju vai pasliktināt iedzīvotāju labklājību.

— atcelsim būvatļaujas privātmājām.

— valsts un pašvaldību iepirkumos vismaz 95% pārtikas jābūt Latvijas izcelsmes, pat ja tas ir pretrunā ES regulējumam.

Politisko partiju apvienība Saskaņas centrs

— Palielināsim Valsts darba inspekcijas inspektoru skaitu un pilnvaras;

— Aizstāvēsim 100 % piemaksu par virsstundām;

— Samazināsim PVN būtiskākajām zālēm līdz 5 % un ieviesīsim stingrāku kontroli pār zāļu cenu veidošanos;

— ieviesīsim 10 % cukura nodokli saldinātiem dzērieniem, ieņēmumus novirzot bērnu diabēta un aptaukošanās ārstēšanai.

— Pārcelsim daļu valsts pārvaldes darbavietu uz reģioniem;

— Dibināsim Latvijas Valsts attīstības banku valsts investīciju politikas nodrošināšanai – vietējās un zaļās ražošanas, mikroelektronikas, pusvadītāju, kooperatīvu, pieejamu mājokļu, energoefektivitātes un reģionālās infrastruktūras finansēšanai;

— Pastiprinot progresivitātes principa īstenošanu, pārcelsim nodokļu slogu no zemajiem un vidējiem visu veidu ienākumiem uz lielajiem ienākumiem;

— Ieviesīsim bagātības nodokli valsts ierēdņiem un deputātiem, kuru ienākumi pārsniedz 50 tūkst. € gadā un iedzīvotājiem, kuru kopējā vērtība pārsniedz 1 milj. €;

— Ieviesīsim luksusa un neizmantotā nekustamā īpašuma nodokli;

— Ieviešim progresīvu administratīvo sodu sistēmu, lai tie būtu samērīgi ar pārkāpēja mantisko stāvokli.

Zaļo un zemnieku savienība

- medikamentu cenu reformas turpināšana, recepšu apkalpošanas maksas atcelšana, PVN samazināšana un kompensējamo zāļu groza paplašināšana
- veicināsim Latvijas darba ražīguma lēcienu ar pieaugumu vismaz 5% gadā
- pakalpojumu eksports, digitālie risinājumi un tūrisms; vienkāršāka nodokļu sistēma mazajam biznesam
- saprātīga “zaļā vienošanās” ieviešana, aizsargājot iedzīvotājus un uzņēmējus no nesamērīgām izmaksām
- nodokļu atlaides ieguldījumiem ražīguma, efektivitātes un digitalizācijas celšanai; eksporta veicināšana un klasteri
- samazināts PVN Latvijā ražotām pirmās nepieciešamības precēm un medikamentiem; samazināts PVN sabiedriskajai ēdināšanai un izmitināšanas pakalpojumiem
- NĪN 0% primārajam mājoklim; veselības finansējuma pieaugums, lai mazinātu maksas pakalpojumu nepieciešamību.

Nacionālā apvienība Visu Latvijai! - Tēvzemei un Brīvībai /LNNK

- Ieviešim atvieglotu nodokļu režīmu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.
- ES fondus koncentrēsim aizsardzībā un augošos ekonomikas sektoros, nevis patēriņa subsīdijās.
- Investīciju fonda atbalstu sniegsim produktīviem eksportspējīgiem uzņēmumiem, kuros darbinieku atalgojums pārsniedz vidējo valstī.
- Palielināsim Latvijā ražoto preču īpatsvaru valsts iepirkumos un tirdzniecībā.
- Nodrošināsim 2.pensiju līmeņa uzkrājumu automātisku pārmantošanu ģimenē.

— Piešķirsim 15 000 eiro valsts grantu hipotekārā kredīta dzēšanai par katru bērnu.

Gobzema saraksts

- iedzīvotāju ienākuma nodokļa atcelšana daudzbērnu ģimenēm
- Pārtikas produktiem noteiksim PVN likmi 12 % apmērā, elektrībai un gāzei tiks piemērota samazinātā PVN likme 12% apmērā.
- Visiem medikamentiem PVN likme tiks samazināta līdz 5 % apmērā.
- atcelsim nekustamā īpašuma nodokli mājsaimecībām par to vienīgo mājokli.
- aizliegšim krīzes laikos atsavināt cilvēku vienīgo nekustamo īpašumu un piemērot soda naudas par komunālo pakalpojumu parādiem.
- samazināsim kapitāla pieauguma nodokli un uzņēmumu peļņas sadales nodokli (UIN) līdz 15%.
- pārveidosim 2. fondēto pensiju līmeni par pilnībā brīvprātīgu. Nodrošināsim izvēles brīvību: turpināt veikt iemaksas, atstāt jau uzkrāto kapitālu esošajā plānā vai arī izņemt uzkrāto naudu un rīkoties ar to pašam.
- Katram jaunam uzņēmumam tiks piemērotas 270 dienu atliktas nodokļu brīvdienas, ļaujot biznesam nostāties uz kājām pirms nodevu maksāšanas.
- Pārveidosim Altum par pilnvērtīgu Valsts Investīciju banku, kas nodrošinās lētāku un tiešu finanšu resursu pieejamību pašmāju ražošanai un eksportam.
- Pašnodarbinātajiem, mazajiem saimniekiem un amatniekiem tiks ieviests viens, vienkāršots un fiksēts nodokļu maksāšanas veids

Apvienotais saraksts - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija

- bezdeficīta bāzes budžets četrus gadus laikā.

- izveidosim Latvijas Attīstības fondu, kas pārvaldītu valsts aktīvus caurredzamā veidā, bez politiku iejaukšanās, lai celtu aktīvu vērtību.
- Pārtrauksim nodokļu regulāru pārskatīšanu, kas traucē ilgtermiņa investīciju piesaistei.
- Panāksim mikrouzņēmumu nodokļa likuma grozījumu pieņemšanu, lai ieviestu 10% likmi fiziskajām personām.
- Samazināsim IIN par ienākumiem no kapitāla pieauguma līdz 17%.
- Saglabāsim UIN režīmu: peļņas aplikšanu ar nodokli tikai tad, kad tā tiek sadalīta dividendēs.
- Valsts atbalstu koncentrēsim augstas pievienotās vērtības nozarēs, prioritizējot eksporta potenciālu, produktivitāti, pētniecības intensitāti, darba samaksu un drošības kritērijus.
- Izveidosim valsts garantiju programmu mājokļu būvniecībai reģionos, lai palielinātu kredītēšanu par 2 miljardiem.
- Izveidosim taisnīgāku pašvaldību finanšu modeli, kas motivēs radīt darba vietas, piesaistīt investīcijas un palielināt pašu ieņēmumus.
- Transportlīdzekļu nodokļus novirzīsim valsts autoceļiem, prioritāri tranzīta maģistrālēm, reģionālo centru savienojumiem un militārajai mobilitātei.
- Radīsim labvēlīgu nodokļu režīmu reemigrantiem uz četriem gadiem.

Latvija pirmajā vietā

Samazināsim nodokļus, nosakot:

- 10% nodokļu likmi pašnodarbinātajiem,
- 10% uzņēmuma ienākuma nodokli (UIN),
- 10% kapitāla pieauguma nodokli.
- Samazināsim PVN likmi apkurei, plašākam pārtikas produktu klāstam, bērnu higiēnas un zīdaiņu precēm, tūrisma un ēdināšanas nozarēm līdz 10%.
- Atcelsim nekustamā īpašuma nodokli vienīgajam mājoklim.

- Lai veicinātu reģionu attīstību, pusi no UIN atdosim pašvaldībām. Pašvaldību ienākumu bāzi palielināsim, iekļaujot ienākumus no mežizstrādes.
- Atcelsim nodokļus jauniešu algām pirmajā darba gadā
- Darbaspēka nodokļus samazināsim vismaz līdz Eiropas vidējam līmenim.
- Atjaunosim Autoceļu fondu, novirzot 80% no degvielas akcīzes nodokļa.
- Izveidosim spēcīgu Nacionālo attīstības banku uz ALTUM bāzes, kas veicinās, pirmkārt, mazo un vidējo vietējo uzņēmumu finansēšanu.
- Noteiksim publisko un privāto partnerību (PPP) kā prioritāro finansējuma veidu lieliem projektiem. Īstenosim ne mazāk kā 10 infrastruktūras projektus, kuru kopējā vērtība sasniedz vismaz 10 miljardus eiro.
- Paplašināsim Via Baltica līdz 4 joslām, īstenosim Rīgas Ziemeļu koridora projektu un izbūvēsim arī citas automaģistrāles Latvijā.
- Noteiksim taisnīgas kompensācijas zemju īpašniekiem par saimnieciskās darbības ierobežojumiem viņu īpašumos.
- Samazināsim tās "zaļā kursa" prasības, kas ir pretrunā ar Latvijas nacionālajām interesēm un sadārdzina mūsu ražojumu cenas.
- Saglabāsim un attīstīsim kūdras ieguvī un izmantošanu lauksaimniecībā.

Jaunā Vienotība

- veidosim fiskāli atbildīgu budžetu ar valsts ārējā parāda līmeni zem 55% no IKP, ievērojot eirozonas fiskālos noteikumus.
- Celsim minimālo algu līdz 50% no vidējās bruto darba samaksas, palielināsim fiksēto neapliekamo minimumu līdz 80% no minimālās algas, mazinot darbaspēka nodokļu slogu zemāko ienākumu saņēmējiem.
- Padarīsim nekustamā īpašuma nodokli par pilnvērtīgu pašvaldību nodokli ar prognozējamību un sociālo taisnīgumu.
- Attīstīsim kapitāla tirgu un valsts attīstības fondu.

— Veidosim taisnīgu un uzņēmējdarbību veicinošu nodokļu ieņēmumu sadali starp pašvaldībām un valsti.

—mērķēti atbalstīsim eksportspējīgus uzņēmumus, industriālos parkus, zinātnietilpīgus produktus, kapitāla tirgu un valsts pasūtījumu kā instrumentu jaunu risinājumu testēšanai.

— Samazināsim administratīvo slogu, īpaši mazajiem uzņēmumiem.

JKP Jaunā konservatīvā partija

- Veicināsim investīcijas un uzņēmumu eksportspēju augstas pievienotās vērtības nozarēs, sekmējot mākslīgā intelekta un automatizācijas risinājumu ieviešanu.

- Stiprināsim mazo uzņēmējdarbību kā reģionu dzīvotspējas pamatu, mazinot administratīvo slogu mikrouzņēmumiem un pašnodarbinātajiem.

- Veicināsim augstas pievienotās vērtības kokrūpniecības attīstību Latvijā, izvērtējot liela mēroga koksnes pārstrādes un celulozes ražošanas iespējas.

- Iestāsimies par taisnīgu kompensāciju sistēmu zemes īpašniekiem, ja valsts vai pašvaldības dabas aizsardzības nolūkos nosaka saimnieciskās darbības ierobežojumus.

- Veidosim stabilu un konkurētspējīgu nodokļu politiku investīciju, ekonomikas izaugsmes un reģionu attīstībai, nepieļaujot haotiskas nodokļu izmaiņas

- Rosināsim atcelt atcelt kapitāla pieauguma nodokli mantotam īpašumam un privātpersonu nekustamā īpašuma atsavināšanai ārpus saimnieciskās darbības.

- Daļu UIN un PVN novirzīsim uzņēmuma darbības vietas pašvaldībai, radot pašvaldībām tiešu ieinteresētību investīciju un uzņēmējdarbības piesaistē.

- Rosināsim IIN pašvaldību daļas pārdali starp dzīvesvietas un darba vietas pašvaldībām.

- Rosināsim nekustamā īpašuma nodokļa atcelšanu mājokļiem

Latvijas attīstībai

- Veidosim stabilu, prognozējamu un uz izaugsmi orientētu uzņēmējdarbības vidi.
- Samazināsim birokrātiju, uzlabosim regulējuma kvalitāti un attīstīsim kapitāla tirgu.
- Atbalstīsim mākslīgo intelektu, biomedicīnu, aizsardzības industriju, zaļās tehnoloģijas un zinātnietilpīgu ražošanu.
- Īpašu uzmanību pievērsīsim produktivitātei, eksportam un kapitāla tirgus attīstībai. Mūsu mērķis – ekonomika, kas aug straujāk nekā Eiropas Savienībā vidēji un nodrošina Latvijas cilvēkiem Ziemeļvalstu dzīves līmenim atbilstošu labklājību

Austošā saule Latvijai

- Dubultosim Latvijas ekonomiku 8 gados – 2. pensiju līmenis jānovirza tautsaimniecībā, samazinot sociālo iemaksu darba ņēmēja daļu par 6 %, uzkrājumus ieskaitot pensiju 1. līmenī un pakļaujot tos personalizētai indeksācijai.
- Reformēsim pašvaldību finansēšanas sistēmu, nodrošinot taisnīgāku izlīdzināšanu – IIN pilnībā ieskaitīsim valsts budžetā, dotējot pašvaldības atbilstoši to finansējuma līdzšinējam īpatsvaram valsts kopbudžetā. Finansēšanas mehānismā iestrādāsim uzņēmējdarbības piesaistes kritēriju, atbalstu lauku skolām un reģionālajai mobilitātei;
- Atcelsim NĪN vienīgajam ģimenes mājoklim;
- Samazināsim valsts pārvaldes aparātu un birokrātiju – iesaldēsim administratīvo līdzekļu daļu valsts pārvaldē, apvienosim un likvidēsim liekās ministrijas, atcelsim valsts kapitālsabiedrību padomes.

Politiskā partija Stabilitātei

- Veidot valsts budžetu bez kredītu un aizņēmumu piesaistes.
- Samazināt birokrātiju. Apvienot ministrijas:
Aizsardzības ministriju ar Iekšlietu ministriju.
Izglītības un zinātnes ministriju ar Kultūras ministriju.
Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju.

Likvidēt Klimata un enerģētikas ministriju.

— Samazināt Saeimas deputātu skaitu no 100 uz 50.

— Četru gadu laikā samazināt valsts pārvaldes aparātu par 30%.
Samazināt ierēdņu skaitu. Samazināt uzturēšanas izmaksas. Saglabāt pakalpojumu kvalitāti.

— Samazināt PVN līdz 12% pamatpārtikas produktiem.

— Samazināt PVN līdz 5% recepšu medikamentiem.

— Atcelt nekustamā īpašuma nodokli vienīgajam mājoklim.

Progresīvie

— Noteiksim prioritāros sektorus ekonomikas un zaļās pārejas veicināšanai – atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas, aizsardzības industriju un zaļo rūpniecību.

— Ieviesīsim plašāku progresivitāti, koriģējot ienākumu sliekšņus un likmes, lai samazinātu nodokļus mazajām un vidējām algām.

— Pāriesim no minimālās sociālo iemaksu bāzes uz proporcionālām iemaksām sociālajā budžetā.

— Veidosim valsts atbalsta programmas, mērķtiecīgi atbalstot uzņēmumus, kuri spēj uzrādīt augstu pievienoto vērtību, būtisku eksporta intensitāti apgrozījumā un nozīmīgus ieguldījumus pētniecībā un attīstībā.

— Atbalstīsim mazos un vidējos uzņēmumus, vienkāršojot nodokļu nomaksu, lai tie varētu radīt darbavietas pilsētās un novados.

— Samazināsim nodokļu slogu mazajām un vidējām algām, palielinot neapliekamo minimumu. Minimālo algu piesaistīsim vidējai algai.

— Mežizstrādes apjomu noteiksim, līdzsvarojot saimnieciskās, dabas aizsardzības un sabiedrības intereses.

— Palielināsim vecu un bioloģiski vērtīgu mežu aizsardzību, kā arī samazināsim kailciršu īpatsvaru ekoloģiski jutīgās teritorijās.

— Ieviesīsim taisnīgus dabas resursu un klimata nodokļus uzņēmumiem, kas piesārņo vidi, ieņēmumus novirzot vides atjaunošanai.

—Īstenosim ES Dabas atjaunošanas regulu, izstrādājot un ieviešot nacionālo dabas atjaunošanas plānu.

Avots : Dienas Bizness pēc Centrālas vēlēšanu komisijas mājaslapā publicētajām programmām